

BIJLAGE 3 bij het koninklijk besluit betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water dat in voedingsmiddeleninrichtingen verpakt wordt of dat voor de fabricage en/of het in de handel brengen van voedingsmiddelen wordt gebruikt

MONITORING

Deel A

Algemene doelstellingen en monitoringprogramma's inzake water

1. Met de monitoringprogramma's voor de waterkwaliteit:
 - a) wordt nagegaan of de geldende maatregelen om risico's voor de gezondheid van de mens te beheersen in het volledige watervoorzieningssysteem vanaf het onttrekkingsgebied, over de behandeling en de opslag tot en met de distributie doeltreffend zijn en of het water op het punt waar aan de parameterwaarden moet worden voldaan, gezond en schoon is;
 - b) wordt informatie verstrekt over de waterkwaliteit om aan te tonen dat wordt voldaan aan de verplichtingen die zijn vastgesteld in artikel 5 en de parameterwaarden die zijn vastgesteld overeenkomstig artikel 7;
 - c) worden de geschiktste middelen vastgesteld om het risico voor de gezondheid van de mens te beperken.
2. De monitoringprogramma's voor de waterkwaliteit omvatten een of meer van de volgende elementen:
 - a) het nemen en het analyseren van verschillende watermonsters;
 - b) metingen die in het kader van een doorlopend proces van monitoring worden geregistreerd.

Daarnaast kunnen de monitoringprogramma's bestaan uit:

- a) inspectie van bescheiden met betrekking tot de functionaliteit en de staat van onderhoud van de installatie.
- b) inspectie van het onttrekkingsgebied en de infrastructuren voor de behandeling, de opslag en de distributie.

De monitoringprogramma's voor de waterkwaliteit worden voortdurend geëvalueerd en bijgewerkt of bevestigd volgens een frequentie die ten minste eenmaal om de drie jaar is, of meer indien nodig..

Deel B

Parameters en bemonsteringsfrequenties

1. Lijst van parameters – Groep A

De volgende parameters worden gecontroleerd overeenkomstig de in tabel 1 van punt 3 vastgestelde monitoringfrequenties:

- a) *Escherichia coli* (*E. coli*), intestinale enterokokken, colibacteriën, telling kolonies bij 22 °C, kleur, troebelingsgraad, smaak, geur, pH en geleidbaarheid;
- b) andere parameters die als relevant zijn aangemerkt in het monitoringprogramma, in overeenstemming met artikel 7, en, in voorkomend geval, volgens de risicogebaseerde benadering van het watervoorzieningssysteem zoals vermeld in artikel 9 en deel C van deze bijlage.

Onder specifieke omstandigheden worden de volgende parameters aan groep A toegevoegd:

- a) ammonium en nitriet, bij chloraminering;
- b) aluminium en ijzer, indien gebruikt als chemicaliën voor de behandeling van water.

Escherichia coli (*E. coli*) en intestinale enterokokken worden als “kernparameters” beschouwd en de monitoringfrequentie ervan wordt niet als gevolg van een risicobeoordeling van het watervoorzieningssysteem overeenkomstig artikel 9 en deel C van deze bijlage verlaagd. Zij worden altijd ten minste volgens de in tabel 1 van punt 3 vermelde frequenties gecontroleerd.

2. Lijst van parameters – Groep B

Teneinde de naleving van alle in dit besluit vastgestelde parameterwaarden na te gaan, worden alle andere parameters die niet in het kader van groep A worden geanalyseerd en die overeenkomstig artikel 7 zijn vastgesteld, ten minste met de in tabel 1 van punt 3 vermelde frequenties gecontroleerd, tenzij op grond van een overeenkomstig artikel 9 en deel C van deze bijlage uitgevoerde risicobeoordeling van het watervoorzieningssysteem een andere bemonsteringsfrequentie wordt vastgesteld.

3. Bemonsteringsfrequenties

Tabel 1. Minimumfrequentie voor monsterneming en analyse voor nalevingsmonitoring

Dagelijks per voedingsmiddelenbedrijf geproduceerde of gebruikte hoeveelheid water in m ³ (zie opmerking 1 en 2)		Parameters groep A Aantal monsternemingen per jaar	Parameters groep B Aantal monsternemingen per jaar
	≤ 10	1	1 (zie opmerking 4)
>10	≤100	2	1 (zie opmerking 5)
>100	≤1000	4	1
>1000	≤10 000	4 voor de eerste 1000 m ³ /d + 3 voor elke bijkomende 1000 m ³ /d en fractie daarvan van de totale hoeveelheid (zie opmerking 3)	1 voor de eerste 1000 m ³ /d + 1 voor elke bijkomende 4500 m ³ /d en fractie daarvan van de totale hoeveelheid (zie opmerking 3)
>10 000	≤100 000		3 voor de eerste 10000 m ³ /d + 1 voor elke bijkomende 10000 m ³ /d en fractie daarvan van de totale hoeveelheid (zie opmerking 3)
>100 000			12 voor de eerste 100000 m ³ /d + 1 voor elke bijkomende 25000 m ³ /d en fractie daarvan van de totale hoeveelheid (zie opmerking 3)

Opmerking 1: Gebruikte hoeveelheden afkomstig van één of enkele onttrekkingspunten en waarbinnen het water kan worden geacht van vrijwel uniforme kwaliteit te zijn.

Opmerking 2: De hoeveelheden zijn gemiddelden berekend over een kalenderjaar.

Opmerking 3: De vermelde frequentie wordt als volgt berekend: bv. 4300 m³/d = 16 monsternemingen voor parameters van groep A (vier voor de eerste 1000 m³/d + 12 voor de bijkomende 3300 m³/d).

Opmerking 4: de exploitant van een voedingsmiddelenbedrijf kan de bemonsteringsfrequentie verlagen, op voorwaarde dat alle overeenkomstig artikel 7 vastgestelde parameters ten minste eenmaal om de vier jaar worden gecontroleerd, en worden gecontroleerd in gevallen waarin een nieuwe waterbron wordt geïntegreerd in het watervoorzieningssysteem of wanneer dat systeem veranderingen ondergaat die naar verwachting potentieel ongunstige effecten op de waterkwaliteit zullen hebben.

Opmerking 5: de exploitant van een voedingsmiddelenbedrijf kan de bemonsteringsfrequentie verlagen, op voorwaarde dat alle overeenkomstig artikel 7 vastgestelde parameters ten minste eenmaal om de 2 jaar worden gecontroleerd, en worden gecontroleerd in gevallen waarin een nieuwe waterbron wordt geïntegreerd in het watervoorzieningssysteem of wanneer dat systeem veranderingen ondergaat die naar verwachting potentieel ongunstige effecten op de waterkwaliteit zullen hebben.

Deel C

Risicogebaseerde aanpak van het toezicht van het watervoorzieningssysteem

- Op basis van het resultaat van de risicogebaseerde benadering van het in artikel 9 bedoelde watervoorzieningssysteem wordt de lijst van bij de monitoring in aanmerking genomen parameters uitgebreid en/of worden de in deel B bedoelde bemonsteringsfrequenties verhoogd wanneer aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - de in deze bijlage vermelde lijst van parameters of frequenties volstaat niet om te voldoen aan de verplichtingen die zijn opgelegd overeenkomstig artikel 11, lid 1;
 - bijkomende monitoring is vereist voor de toepassing van artikel 11, lid 4;
 - de in deel A, punt 1, onder a), vastgestelde waarborgen moeten worden geleverd;
- Op basis van het resultaat van de risicogebaseerde benadering van het in artikel 9 bedoelde watervoorzieningssysteem mag de lijst van bij de monitoring in aanmerking genomen parameters worden beperkt en mogen de in deel B bedoelde bemonsteringsfrequenties worden verlaagd indien de bevoegde autoriteit ervan overtuigd is dat door zo handelen de kwaliteit van het water niet in het gedrang zou worden gebracht, en wanneer aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan, maar met uitzondering van de parameters *Escherichia coli* (*E. coli*) en intestinale enterokokken:
 - rekening houdend met artikel 8 worden de plaats en bemonsteringsfrequentie bepaald met inachtneming van de herkomst van de parameter en van de variatie van en langetermijntontwikkeling betreffende de concentratie ervan;
 - met betrekking tot het verlagen van de minimumfrequentie voor monsterneming van een parameter, bedragen alle resultaten van de monsters die in een periode van ten minste drie jaar met regelmatige tussenpozen zijn genomen op plaatsen die representatief zijn voor alle conformiteitspunten van het voedingsmiddelenbedrijf, minder dan 60 % van de parameterwaarde;

- c) met betrekking tot het schrappen van een parameter van de lijst van te controleren parameters bedragen alle resultaten van de monsters die in een periode van ten minste drie jaar met regelmatige tussenpozen zijn genomen op plaatsen die representatief zijn voor alle conformiteitspunten van het voedingsmiddelenbedrijf, minder dan 30 % van de parameterwaarde;
- d) met betrekking tot het schrappen van een parameter van de lijst van te controleren parameters wordt het besluit gebaseerd op het resultaat van de risicogebaseerde benadering, dat rekening houdt met de monitoringresultaten van de bronnen van water en bevestigt dat de gezondheid van de mens beschermd is tegen de schadelijke gevolgen van elke verontreiniging van water, zoals vastgesteld in artikel 1, §2;
- e) met betrekking tot het verlagen van de bemonsteringsfrequentie van een parameter of het schrappen van een parameter, wordt in de resultaten van de risicogebaseerde benadering bevestigd dat geen enkele redelijkerwijs te voorziene factor aanwezig is waardoor de kwaliteit van het water achteruit zou kunnen gaan.

Wanneer op het tijdstip van de inwerkingtreding van dit besluit reeds controleresultaten beschikbaar zijn waaruit blijkt dat aan de voorwaarden van punt 2, b) tot en met e), is voldaan, dan kunnen die resultaten vanaf deze datum worden gebruikt om de controle aan te passen als gevolg van de risicogebaseerde aanpak van het watervoorzieningssysteem.

Indien de aanpassingen van de controles reeds zijn uitgevoerd als gevolg van de risicobeoordeling overeenkomstig bijlage IV, deel C, van het koninklijk besluit van 14 januari 2002 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water dat wordt verpakt of gebruikt in voedingsmiddelenbedrijven voor de vervaardiging en/of commercialisering van voedingsmiddelen dan kunnen zij worden gehandhaafd zoals zij werden toegepast vóór de inwerkingtreding van dit besluit, zonder dat overeenkomstig de punten 2 b) en 2 c) een aanvullende controle over een nieuwe periode van ten minste drie jaar moet worden uitgevoerd.

Deel D **Steekproefmethoden en plaatsen van monsterneming**

1. De plaatsen van monsterneming worden zo bepaald dat wordt voldaan aan artikel 8. Voor zover mogelijk wordt het aantal monsters gelijk over tijd en plaats verdeeld.
2. Monsterneming op het punt waar aan de parameterwaarden moet worden voldaan, moet aan de volgende vereisten voldoen:
 - a) monsters voor bepaalde chemische parameters, in het bijzonder koper, lood en nikkel, worden genomen aan het punt waar aan de parameterwaarden moet worden voldaan zonder er voorafgaand water uit te laten stromen. Een monster moet worden genomen met een hoeveelheid van een liter op een willekeurig tijdstip gedurende de dag.
 - b) monsters voor microbiologische parameters op het punt van naleving worden genomen en behandeld overeenkomstig EN ISO 19458, bemonsteringsmethode B.

Gezien om gevoegd te worden bij ons besluit van 4 februari 2024 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water dat in voedingsmiddeleninrichtingen verpakt wordt of dat voor de fabricage en/of het in de handel brengen van voedingsmiddelen wordt gebruikt

FILIP

Van Koningswege

De Minister van Landbouw,

D. CLARINVAL

De Minister van Volksgezondheid,

F. VANDENBROUCKE